

W KONGRESIE POMYŚLNY FINAL ROKU

Wizja lokalna

CZ. CIESZYN (db) – Ocena projektu „Tacy jesteśmy” i przegląd odnowionych lokali Kongresu Polaków były głównymi punktami ostatniego tegorocznego posiedzenia Rady Kongresu.

Pierwsza edycja ankiety „Tacy jesteśmy” przyjęta była bardzo dobrze. Świadczy o tym oceny uczestników ankiety, i widzów koncertu galowego. Oczywiście zawsze jest co poprawiać i ulepszać. Pod tym kątem zastanawialiśmy się oceniając projekt i planując jego kontynuację – stwierdził wiceprezes Rady Henryk Cieślak. Członkowie Rady wyrazili się też z uznaniem o pracy kancelarii przy realizacji projektu.

Posiedzenie Rady było okazją do naozecznej sprawozdania wyników kolejnego – drugiego już – etapu adaptacji i remontu siedziby

Kongresu. - Prace objęły m.in. nowe instalacje elektryczne, urządzenie sanitariatów i kuchni, a przede wszystkim odnowienie korytarza i sali posiedzeń. Położono nową posadzkę i boazerie, pomalowano drzwi i futryny, zamontowano nowe klamki. Zainstalowano też specjalne oświetlenie do planowanych tu wystaw. Prace kosztowały niespełna pół miliona koron. Udało się je zrealizować o ok. 300 tys. taniej niż przewidywały wstępne kosztorysy. Pieniądze na remont były dotacją docelową Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

▲ Śniegiem zaczęło spaść w poniedziałek. Tym razem nie możemy narzekać na opieszałość służb utrzymujących przejezdność dróg. W Czeskim Cieszynie żwir do posypywania oblodzonych nawierzchni zmagazynowano m.in. na placu koło dworca autobusowego. Samochody z pługami wyruszyły zaraz w poniedziałek, a na chodnikach pojawiły się specjalne małe spychacze. Gorzej z kierowcami. Wielu z nich nie założyło jeszcze zimowych opon.
Fot. MAREK SANTARIUS

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie zmienne z opadami śniegu lub deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień 2-6 st., nocą od 1 do -3 st. C. Wiatr słaby, zmienny.

PIĄTEK - Bez większych zmian. Temperatura w dzień 1-5 st., nocą od 1 do -3 st. C.

ZMIANY PERSONALNE W SEKCJI HISTORII REGIONU

Miłośnicy historii bilansowali

CZ. CIESZYN – Na grudniowych obradach Sekcji Historii Regionu (SHR) dokonano oceny całorocznej pracy i wybrano nowe władze.

Legitymujący się najdłuższym stażem w SHR – od jej powstania w 1965 r. – dr Stanisław Zahradnik przeprowadził szczegółową analizę działalności tego gremium. Do znaczących i udanych imprez 2003 r. zaliczył przede wszystkim seminarium SHR: o Piotrze Feliksie czy „nieborowskim buntowniku dr. Oszełdziej” i tradycyjnych „Oszełdówkach”. Na-

stępnie zatwierdzono plan pracy na rok 2004 opracowany na miarę potrzeb i możliwości Sekcji.

I tak uzgodniono m.in., że na spotkaniach sekcji wygłaszane będą przyczynki poświęcone znaczącym osobistościom oraz ważnym rocznicom zaołziańskiej polskiej społeczności. Miałyby one być później publikowane na łamach „Zwrotu”. Nadal będzie kontynuowana pomyślna współpraca z Kongresem Polaków i jego Ośrodkiem Dokumentacyjnym, z PCP, TNP, Macierzą Szkolną, a za ich pośrednictwem z polskimi szkołami i organizacjami. Nie tylko z myślą o członkach sekcji, ale również o niezrzeszonych zainteresowanych podjęte zostaną starania zorganizowania ekskursji historycznych do placówek muzealnych. Przewidziano też kolejne seminarium na temat or-

łowskiego Gimnazjum i jego pedagogów. Obecni ponowili gorący apel do nauczycieli historii i do wszystkich miłośników dziejów naszej ziemi rodzinnej o udział w działalności sekcji. O terminach swych imprez i innych szczegółach SHR będzie na bieżąco informowała w mediach.

Członkowie sekcji zdecydowali się przyznać Otokarowi Matuszkowi, który od 18 lat pełnił funkcję prezesa SHR, tytuł honorowego prezesa. Wybrano też nowe władze: prezesem został dr Stanisław Zahradnik, a jego zastępcą pracowników Ośrodka Dokumentacji mgr Marian Stefek.

Nie zabrakło na zebraniu prezesa ZG PZKO Zygmunta Stopy, który był w tym czasie gościem imprez i spisał sekcji SHR i bardzo pozytywnie ocenił jej działania i posłannictwo. Po oficjalnej części odbyła się towarzyska – „wigilijkowa” część spotkania.

JÓZEF KULA, członek SHR

KOLEJNE OSKARŻENIA PANI WÓJT

BYSTRZYCA (mań) – Informacyjna tablica świetlna, umieszczona na jednym z budynków w centrum wioski, okazała się dla kasy gminnej zbyt kosztowna. Pomiędzy dziesięciokrotnie większy od tej gminy Trzyniec wcześniej już zrezygnował z tego małego opłacalnego urządzenia. Bystrzyca zdecydowała się kilka lat temu na jego kupno. Dostawcą tablicy była firma Diolam, gmina miała ją zapłacić na raty – w leasingu. - Do tej pory w ten sposób spłaciłmy ok. 800 tys. koron. Od początku było wiadomo, że tablica będzie zbyt droga, a przede wszystkim nieopłacalna -

stwierdził jeden z członków bystrzyckiego samorządu.

Dnia 8 grudnia 2000 roku wójt Anna Konderlowa podpisała bez wiedzy samorządu dodatek do

Przekroczyła kompetencje?

umowy zawartej między Diolamem i urzędem gminnym. W jego podstawie władze wsi zobowiązały się do wplacania na konto firmy zaamiast rat leasingowych części dochodów za reklamy pojawiające się na tablicy. - Umieszczanie reklam na tablicy rosządnym przedsiębior-

W SYLWESTRA NIE PRZYJMĄ PETENTA

Kiedy można złapać urzędnika?

REGION (sch) – Zostały ci zaległe sprawy do załatwienia? Nie zwlekaj! W ostatnich dniach grudnia nie wszystkie drzwi ratuszy w naszym regionie zastaniesz otwarte.

Normalny dzień urzędowy zapowiadają w najbliższy poniedziałek wszystkie miasta od Bogumina po Jablonków. W Orłowej będzie to jednak ostatnia w tym roku szansa odwiedzenia ratusza. Tutejszy urząd wznowi bowiem pracę dopiero 2 stycznia. W ostatni dzień roboczy przed świętami, czyli we wtorek 23 bm. będzie jeszcze można przyjąć załatwić sprawę do urzędnika w Cz. Cieszynie (do 11.30), nie zostaną też odprawieni z kwitkiem mieszkańcy Bogumina. Reszta ratuszy będzie wprawdzie pracować, ale nie będzie przyjmować petentów.

Kolejny poniedziałek (29. 12.) będzie również zwykłym dniem urzędowym w bogumińskim, hawierzowskim, karwińskim, czesko-

cieszyńskim, trzynieckim oraz jabłonkowskim ratuszu. W Karwinie, Hawierzowie, Cz. Cieszynie i Trzyncu nie będzie w sylwestra „urzędowej środy”, zaś w Boguminiu i Jablonkowie w tym dniu można będzie załatwiać sprawy tylko do godz. 12.00. W zamian za sylwestrową niedyspozycję urzędników, hawierzowski magistrat przyjmować będzie petentów we wtorek od 8 do 17.

Zanim jednak zdecydujemy się zapukać do drzwi któregoś z urzędów (godzin pracy urzędów gminnych z całego Zaolzia oczywiście nie jesteśmy w stanie zamieścić), zalecamy najpierw się upewnić, czy znajduje się ktoś, kto zajmie się naszą sprawą.

SYSTEM ZA SYSTEMEM

Łączenie miasta

CZ. CIESZYN / CIESZYN (ar) - Od dziesięciu lat samorządy obu miast schodzą się na wspólnych posiedzeniach. Na ostatnim z nich - tym razem w czeskiej części miasta - omawiano m.in. stworzenie jednolitego systemu orientacyjnego w Czeskim Cieszynie i Cieszynie.

Wzorem może tu być szwajcarska Lucerna, miasto partnerskie Cieszyna, gdzie podobny system już działa. W wypadku grodu nadolziańskiego zostałyby opracowany w trakcie roku 2004. - Stężyłby przede wszystkim osobom, które nie znają miasta. Dzięki niemu mogłyby poruszać się tu bez mapy - powiedział burmistrz Cieszyna Bogdan Fieck. Uzgodniono już z władzami Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, że pierwszą fazę projektu opracują pod kierownictwem pracownicy naukowych studenci Instytutu Sztuki, miasto Cieszyn ufunduje natomiast dla nich nagrody. Wybrany

studencki projekt systemu informacji miałyby wprowadzać każde miasto samodzielnie.

Przypominamy, że w roku bieżącym w Cz. Cieszynie pojawiły się już dwujęzyczne tabliczki informacyjne oznaczające ważniejsze punkty miasta. Samo wprowadzenie tabliczek, doboru oznakowanych w ten sposób obiektów oraz nie zawsze poprawne polskie tłumaczenie były przedmiotem krytyki mieszkańców i prasy lokalnej. Nie wiadomo, czy pozostaną na ulicach po wprowadzeniu nowych oznakowań, i skąd miasto na lewym brzegu Olzy weźmie środki na kolejny system.

UROCZYŚĆ Z WYBORAMI

Pięć lat Euroregionu

CIESZYN (kor) – Uroczysty charakter miało XIII posiedzenie Rady Euroregionu „Śląsk Cieszyński” (ESC), które odbyło się w poniedziałek w sali sesyjnej cieszyńskiego ratusza. Przedstawiciele polskiej i czeskiej strony Euroregionu przypomnieli sobie 5. rocznicę jego powstania - stało się tak oficjalnie 22 kwietnia 1998 r.

W części roboczej posiedzenia przedstawili się dwa nowi członkowie Rady – wiceburmistrz Cz. Cieszyna Vít Slovák i wójt Gródka, a zarazem przewodniczący Stowarzyszenia Gmin Regionu Jablonkowskiego - Pavel Tomčala. Jak co roku przebiegły też wybory przewodniczącego Rady i jego zastępcy. W najbliższej kadencji na jej czele stać będzie Václav Holeček (burmistrz Pietwałdu), wicepre-

wodniczącym będzie Jerzy Malik (burmistrz Skoczowa).

Jak poinformował nas sekretarz czeskiej części ESC, Václav Laštůvka, przedstawiono też zasady identyfikacji wizualnej Euroregionu oraz informacje nt. korzystania ze środków Programu Phare CBC „Polska-Czechy”. Jednym z projektów ESC jest np. stopniowa rewitalizacja Olzy i jej dorzecza.

com oczywiście się nie opłacało. Tak więc wpływy z reklam nie stanowiły więc nawet 10 procent wydatków związanych z instalacją tablicy - dodał członek samorządu,

ceptuje jego żądań. Całą sprawą zajęła się komisja kontrolna samorządu. Okazało się, że podpisany bez jego wiedzy dodatek do umowy jest nieważny. Wójt Konderlowa oczywiście nie zgadza się z tym orzeczeniem. W swej wypowiedzi, opublikowanej w lokalnym tygodniku „Horizont”, twierdzi m.in., że umowa podpisana została dopiero po jej uchwaleniu przez radę gminną i po przedstawieniu jej samorządowi. Kierownictwo firmy Diolam zdecydowało się na skierowanie całej sprawy do sądu.

Ciąg dalszy na str. 2

SERWIS GMINNY: BUDŻETY

Równowaga z kredytem

JABLONKÓW (kor) - Samorząd uchwałił budżet na rok 2004. Podobnie jak w poprzednich latach będzie on zrównoważony. Miasto będzie gospodarować z kwotą 127 mln Kc.

Stać ją na inwestycje

SUCHA GÓRNA (sch) - Gmina nad Suszanką ma już swój budżet na rok 2004. Przewiduje on, że wydatki w wysokości 96,2 mln Kc przewyższą dochody o bez mała 29 mln Kc.

W planach przejście podziemne

BYSTRZYCA (man) - Na razie tylko przewidywania budżetowe uchwałył miejscowy samorząd na swym ostatnim posiedzeniu. Definitywny budżet zostanie uchwalony prawdopodobnie dopiero w lutym.

Potrzeb jest wiele

TRZYNIEC (man) - Z uchwalonego na wtorowym - ostatnim - posiedzeniu samorządu budżetu wynika, że w 2004 r. miasto spodziewa się dotacji w wysokości 175 milionów Kc, a wpływy z podatków wyniosą 333 milionów Kc.

UZNANIE DLA KOMBATANTÓW

Patenty weteranom

TRZYNIEC (mro) - Wręczenie pięciu Zaolziańskim patentów "Weteranów walk o wolność i niepodległość Ojczyzny" było kulminacyjnym momentem poniedziałkowego spotkania.

Sekret Beatlesów?

Internetowy serwis aukcyjny ma dowody na to, że Beatlesi spotkali się potajemnie w 1976 r., aby nagrać jeszcze jedną płytę. Zdaniem serwisu momentem było spotkanie w domu w Londynie.

POLSKI DLA CZECHÓW Wiedzą czego chcą

OSTRAWA (mro) - Po 30 tygodniach nauki został oficjalnie zakończony kurs języka polskiego dla biznesmenów przygotowany przez Czesko-Polską Mieszaną Izbę Handlową.

Uczestnicy kursu (m.in. Dagmar Martinikova, Ivan Raska, Renata Kucia-Waclawikowa) nie kryją zadowolenia z jego przebiegu. Podkreślają, iż zgłosili się z pragmatycznych powodów - by móc osiągnąć lepsze wyniki we współpracy handlowej czy zawodowej.

ZGŁOSZENIA DO WIĘZIĄ

Polonia na śniegu

SZCZYRK / CZ. CIESZYŃ (sch) - Stowarzyszenie "Wspólnota Polska" oraz Komitet Organizacyjny Imprez Sportowych zapraszają zawodników - również z Zaolzia - do udziału w Polonijnych Igrzyskach Zimowych "Beskidzi 2004".

Przekroczyła kompetencje?

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

Super-księga

Największa księżka na świecie ma wymiary 1,52 m na 2,13 m i waży ok. 60 kg. Potwierdził to Guinness, a przedstawiciele wielkiej księgarni internetowej Amazon potwierdzili w poniedziałek rozmiary tego dzieła do stołu pingpongowego.

Biegami przez zębrę

Piesi w Belgii nie będą już musieli przechodzić przez ulice bielizny, choć od nowego roku ustawia da im na to więcej czasu - informacja prasowa belgijska.

MOŻNA SKŁADAĆ PROJEKTY Ratusz da na kulturę

KARWINA (sch) - Miasto ogłasza konkurs na projekty w dziedzinie kultury - poinformował Jaroslav Nákladal.

Na konkurs można zgłaszać projekty, które ubogacą życie kulturalno-oświatowe w mieście lub będą wspierać rozwijanie zainteresowań. Pierwszeństwo będą miały przedsięwzięcia organizowane na większą skalę oraz imprezy, które odbędą się w ramach miejskich obchodów "Dni Karwiny 2004".

Bytomianka Mariola Plazak, artystka tamtejszej opery, występuje w Ostrawie po raz pierwszy, jak na razie tylko w roli Królowej Nocy. - Szczerze mówiąc do Ostrawy dobra sława tego teatru, rozszerzona przez hwnok Noszczyk, czy Bogdana Kurwskiego, a teraz Agnieszka, jest to rzeczywiście wspaniały klimat, wkracza atmosfera umożliwiająca niestanny rozwój, nie wspomnieliśmy o bardzo wysokim poziomie artystycznym. Zaskoczona jestem otwartością personelu,

Agnieszka Bochenek-Osiecka współpracuje z Narodowym Teatrem Morawsko-Sląskim drugi rok. Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Przekroczyła kompetencje?

Dokończenie ze str. 1

Już teraz jest jednak wiadomo, że gmina będzie musiała dużej zapłacić. Doniesienie na nieznanego sprawcę złożony w sądzie również 12 z ogólnej liczby 14 członków miejscowego samorządu. Chodzi o wypłacenie bez wiedzy samorządu synowi A. Konderowej Radulowej, właścicielowi firmy Ekostav K+C, 250 tys. Kc za cryszczenie kanalizacji.

POLSKIE SOPRANY W »CZARODZIEJSKIM FLECI« Królowe nocy marzeń

Gwiazdami choinkowego prezentu Narodowego Teatru Morawsko-Sląskiego dla wszystkich melomanów w regionie - opery „Czarodziejski Flec”.

Moja współpracą z Narodowym Teatrem Morawsko-Sląskim jest już dwuletnią - powiedziała „GL” Agnieszka Bochenek-Osiecka, gwiazdka mieszkająca obecnie w Rudzie Śląskiej, absolwentka Katolickiej Akademii Muzycznej. - Zaczęło się od zdobywania przez mnie laurów na konkursie śpiewacym w Karłowicach Warach, po którym dyr. Ludek Golał zaprosił mnie do współpracy. I nie żałuję. Pracuję się tu kapitalnie! Zresztą w naszej garderobie jest jak w Polsce - dzieje ją z Alina Farnaj i Wroną Noszczyk, która tu już bardzo długo śpiewa. Policzysz koleżankom i kolegom nie sprawa różni się od bardzo sympatycznej i uczynnej.

Zawsze marzyłam, by zaśpiewać partię Królowej nocy. Dla sopranów jest to szczyt marzeń. Jeżeli się nie ma wysokich rejestrów, to nie da rady jej zaśpiewać. Jest bardzo trudna do wykonania. - Dwie arie królowej dają w kość, ale to mi się w nich podoba, bo wyzynam się w tym, co zawsze chciałam robić - śpiewać.

Bytomianka Mariola Plazak, artystka tamtejszej opery, występuje w Ostrawie po raz pierwszy, jak na razie tylko w roli Królowej Nocy. - Szczerze mówiąc do Ostrawy dobra sława tego teatru, rozszerzona przez hwnok Noszczyk, czy Bogdana Kurwskiego, a teraz Agnieszka, jest to rzeczywiście wspaniały klimat, wkracza atmosfera umożliwiająca niestanny rozwój, nie wspomnieliśmy o bardzo wysokim poziomie artystycznym. Zaskoczona jestem otwartością personelu,

Mariola Plazak z Bytomia zaśpiewa w Ostrawie po raz pierwszy. M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Kolaż narodowy

Cieszyński Czeskim. Nieważne, że spożyłem piwo Ra- dziegast. Ważne, co nastąpi po wejściu do owej piwiarni rodzinnej z torbami pełnymi oplacających się zakupów. Nieważne, czy zakupów dokonano w eleganckich butikach na ulicy Głębokiej, czy w obokurym straganach z francuskimi koniakami, jak w obokurym domu towarowym. Ze spokojnym sunieniem możemy zadowolony się załotem, że częściowo tam, a częściowo tam. Dla tej części historii najważniejszy jest bowiem fakt postawienia się przed rodzinę językiem szleszczycającym, obitym w nosówki i przepięknym wdzianym „I”. Przybysz rozglądający się przez chwilę, po czym zajmując miejsce przy jedynym wolnym stole, po czym zamyka dla siebie piwo a dla reszty rodzinę po pan zamawia dla siebie piwo a dla reszty rodzinę po pan. Po chwili kelnerka wnosi bez tacy zamówione napoje i okazuje się, że cola jest w wersji mini, po 200 ml sztućka.

AD LIBITUM

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

Agnieszka Bochenek-Osiecka współpracuje z Narodowym Teatrem Morawsko-Sląskim drugi rok. Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Wszyscy tu rozumieją po polsku, ale przynajmniej, że myśl o nauczeniu się czeskiego jednak od czasu do czasu mnie nachodzi.

Królowa nocy to właściwie szczyt aspiracji - to bardzo trudna partia, należy mieć „efy” w swej skali, by ją wykonać. No i trzeba bardzo dbać o zdrowie. To partia bardzo prestiżowa, potem można ją wymienić w biografii.

Na pytanie, jak obie artystki zapamiętują sobie na decyzje dyrektora społeczeństwa, Agnieszka Bochenek-Osiecka odpowiada: - Właśnie „Czarodziejski Flec” publikujemy w czasie oczekiwania na Boże Narodzenie, odpowiedział.

- Tu opera ma w sobie coś bajkowego, co łączy ją atmosferą ze Świętami Bożego Narodzenia, kryje coś ponadziemskiego, tajemniczego. Przy tym ma odniesienia do rzeczywistości, jak ten duet Papageny i Papagena, zupełnie jak w domu. To piękne dzieło, błąszące jak bomba na chłonce - twierdzi Mariola Plazak.

- To piękna baśń, w której całe dobro ugniewa się na końcu. A my wszyscy lubimy przecież dobre zakończenie, nieprawdaż? - dodaje Agnieszka Bochenek-Osiecka.

AD LIBITUM

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

AD LIBITUM

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

AD LIBITUM

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

AD LIBITUM

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

AD LIBITUM

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

PROBLEM KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

ROMAN BERGER (3)

Pod presją procesów cywilizacyjnych (barbarzyństwa cywilizacji - jak określił to W. HEISENBERG) - indoktrynacji, brain-washing, mentidum (J. CHARVÁT), destrukcji myślenia (A. FINKIELKRAUT) stwierdzam, że do zadań życiowych człowieka należy transformacja więzi rodzinnych, uszrankowanych biopsychicznie, na stosunki duchowe oparte na empatii, życzliwości, odpowiedzialności, ofiarności etc. Nawigując do M. BUBERA powiem, że chodzi tu o transformację relacji Ja - Ono, wyrażającej dystans, alienację, tendencję do manipulacji, wyzysku etc., na relację podmiotowo-słowny jest utozamniać to wszystko z kulturą. Nie więc dziwnego, że powstał pomysł, by określić człowieka terminem homo demens (E. MORIN).

Czym jest wobec tego kultura duchowa sensu stricto (dodajmy: czym jest z naszego punktu widzenia)? Jak rozumieć to pojęcie, by zachować jego intuicyjnie przeczuwany sens? Zwrotny najpiękniej - paradoksalnie - uwagę na kilka myśli wybitnych naukowców, reprezentujących nowy, nieklasyczny paradygmat poznania (o którym parę słów za chwilę).

Prof. J. KREMPASKÝ, słowacki fizyk, autor w dziedzinie synergetyki, twierdzi, że kultura działa jako siła dalekiego zasięgu sui generis, dzięki której społeczeństwo funkcjonuje jako system makro-organizm. Tam, gdzie kultura nie działa, organizm rozpada się na zbiór „ego - cząsteczek”.

K. LORENZ zwrócił uwagę na analogie między organizmem indywidualnym a makroorganizmem społecznym. Polega ona na tym, że jeżeli w organizmie indywidualnym jakieś komórki wyłamują się z regulowania własnej dystrybucji społeczeństwa, jeżeli jakaś grupa przestanie kierować się informacją zawartą w tradycji - powstają społeczne nowotwory złośliwe, ignorujące wymogi niezbędne dla zachowania minimum równowagi i rozwoju całości społeczeństwa.

F. V. HAYEK (papier liberalizmu) wyraził pogląd podobny twierdząc, że jeżeli w społeczeństwie nie będą spontanicznie respektowane zasady tradycji kulturowej, to podążą one bezkarnie nieuchronnie do dżungli.

O ile się nie myli, przewidywania zawarte w powyższych ostrzeżeniach sprawdzają się na naszych oczach i prawdopodobnie w niejednym przypadku z naszym niewiódym (a może nawet świadomym) udziałem. Wróćmy więc do problemu kultury duchowej.

By zbliżyć się do istoty pojęcia kultura duchowa, by wybrnąć z impasu, do jakiego doprowadziły abstrakcyjne spekulacje specjalistów (161 definicji), musimy więc zbliżyć się do istoty pojęcia Duch-fenomen (P. Teilhard de Chardin). Punktem wyjścia miały być więc pierwiastek mądrości; zakłady one, że w naszej tradycji zawarty jest w Biblii. Posłużmy się jednak językiem współczesnego poznania z uwagi na to, że język Biblii odbierany jest dziś często jako poezja sui generis, uwikłana w sieci historyzmu i egzotyki (jest to dalszy aspekt kryzysu). Wpływ języczny wypowiedzi Erwina Schödingera: „Istotnie naturalnej - przeciwnie naturalny determinizm”.

Mam nadzieję, że nie popelnimy błądę, jeżeli pod naturalnym determinizmem rozumiemy będziemy wszelkie czynniki natury biologicznej, psychologicznej, socjologicznej i historycznej wpływające na utrzymanie naturalnego stanu świadomości, na utrzymanie świadomości pospolitej. Wynikłoby stąd, że Duch to taka siła, która umożliwia zwiększenie egoizmu-egocentryzmu, instynktów i popędów, tendencji do dominacji, agresywności, pychy etc. Zaliczyć tu trzeba również te więzi społeczne, które skłaniają człowieka naturalnego do rozwiązania

Podstawową strukturą, tak rozumianej kultury duchowej stają się procesy wychowawcze i związane z nimi instytucje: rodzina i szkoła. Wynika stąd postulat radykalnej transformacji dominujących dotąd celów i metod działania. Najwybitniejszy filozof chrześc. XX wieku Jan PATOCKA (dysydent, współinżynier z V. Havlem Karły 77) zwrócił uwagę na to, że pojęcie państwa oznaczało pierwotnie troskę o duszę. Trzecią pierwiastek pedagogicznych miały być przede wszystkim nie przygotowanie do pracy zawodowej, erudycja oraz trening posługi, ale właśnie troska o duszę (A. TOFFLER), ale właśnie troska o duszę - rozwijanie w młodym człowieku pierwiastka duchowego, rozwiązanie świadomości zgodne z wynikami psychologii transpersonalnej. Miały ono być oparte na rozwijaniu wrodzonej kreatywności. Nie mam tu na myśli wyłącznie twórczości w sztuce, nauce, filozofii etc. - chodzi w pierwszym rzędzie o miłość i istnienie. Wychowanie miało być na podstawie empirii prowadzić do poznania, że egzystencja - to koegzystencja, że praca - to współpraca, a dialog, że jest wspólnym dążeniem do Prawdy, przy którym egocentryczny walek pierwiastka duchowego, schodzą motywy spontanicznie wywołane prozodnie. Wynikłoby stąd, że Duch to taka siła, która umożliwia zwiększenie egoizmu-egocentryzmu, instynktów i popędów, tendencji do dominacji, agresywności, pychy etc. Zaliczyć tu trzeba również te więzi społeczne, które skłaniają człowieka naturalnego do rozwiązania

Marian Siedlaczek

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

Włódka jak piosenka Karla Gotta płyn o niezbyt sympatycznym ciemnobrązowym zabarwieniu, rozlewany a następnie sprzedawany w butelkach o kształcie damskiego manekina może być, jak się okazuje, nie tylko pretensjonalną popląką do wódki, lecz także czymś znacznie bardziej wyrafowanym, mianowicie problemem charakteru narodowego.

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

Niezwykła przyjaźń

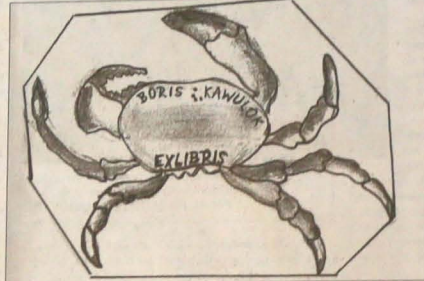
Głosik z niedowierzaniem kręcił głową, kiedy zobaczył to zdjęcie! No bo zobaczcie sami: Kurka spokojnie znosi sobie jajko, a kotek zdaje się ją chronić i zachęcać. A oto, co na temat przesłanego nam zdjęcia pisze pan Józef Kula:

Kotek Paluszek urodził się w maju tego roku, tuż koło kurnika. Kiedy tylko trochę podrosł, rozpoczął jego penetrację. Zarówno kury jak i srogi kogucik w pełni tolerowały jego natręctwa. Gdy był już większy, najmilszym miejscem jego odpoczynku stała się miękko wystłana skrzynka, gdzie kurki regularnie znosiły jajka. Nie pomogły mujże perwazje, bowiem Paluszek wiedział swoje. W końcu pierzaste towarzystwo, pełne tolerancji i solidarności, zgodziło się na jego obecność w kurniku. Stąd mógł sobie pozwolić na impertynenckie pytanie: „Chyba mnie stąd nie wyrzucisz? Przecież widzisz, że miejsca jest dość dla nas dwojga...”. I tak już zostało do dziś.

Tylko diablom było żal...

Ekoludki z gródeckiego przedszkola, podobnie jak wszystkie dzieci, lubią św. Mikołaja. W tym roku oczekiwali go szczególnie niecierpliwie, no bo jak przędzie, skoro nie ma śniegu? Mikołaj, wysoki i dostojny, zjawił się wreszcie, lecz z jaką dziwną swiata! Nie ma aniola, za to diabły są dwa! Jedno diablisko niby łagodniejsze, ale za to drugie – aż strach popatrzeć. Dzieci jednak prawie się nie bały, przecież na sali były mamy i babcie. Tylko jeden ekoludka dla pewności zdecydował się spędzić czas wizyty Mikołaja pod stołem. Ekoludki powitały miłego gościa wspólną piosenką i wierszykiem.

Na spotkaniu tym była i opisała je **LIDIA KLUZ**

O KONKURSACH SŁÓW KILKA Komu nagrody?

Odpowiedź na pytanie o konkursie z dnia 27. 11. 2003, która szkoła widnieje na zaproszeniu na wystawę „Szkoła podstawa życia” znajdującą się w Jabłonkowskim muzeum powinna brzmieć: W Bystrzycy Pasiekach.

Lidia Szymczek z Nydku dołączyła do swego rozwiązania, że uczył w niej już dziesięć lat, podczas obiadu. Lidzia Szymczek z Nydku dołączyła do swego rozwiązania, że uczył w niej już dziesięć lat, podczas obiadu.

Patronkę o opisanym w tym samym numerze. Proszę też dzisiejsze laureatki konkursu o cierpliwość, bo nagrody dotrą do nich dopiero po Nowym Roku – chyba że zgłoszą się same w wspomnianej izbie z tym numerem „Głosu Ludu”. Przy okazji mogą obejrzeć pamiętki po poecie i zapisać drobne upominki dla swoich bliskich.

Pragnę wam jeszcze przypomnieć, że do 9 stycznia 2004 trwa konkurs na eklibrisy w karwińskiej bibliotece, a dla zachęty obryzkuje nagrody, które ufundowała pani Anna Sikora z „Izby Adama Sikory”, która opisała w tym samym numerze.

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz.

Żaku, sprawdź się!

Historia Śląska

Kontynuując publikowanie testów sprawdzających dla uczniów szkół średnich pozostajemy przy tematyce historycznej. Tym razem jednak pragniemy skierować waszą uwagę na region, a dokładniej na dzieje Górnego Śląska, ze szczególnym uwzględnieniem Śląska Cieszyńskiego. Żeby nie wystawiać waszej cierpliwości na próbę czasu, do pytań dołączamy odpowiedzi.

- TESTY**
- Ok. 845 r. w tzw. Geografii Bawarskiej pojawiają się pierwsze nazwy plemion śląskich. Czy potrafisz podać nazwy, których brakuje:
    - Ślężanie
    - Głupie Głowy (Lupigla)
    - Goleścycowice
  - W którym roku Śląsk został włączony do państwa księcia polskiego Mieszka I?
    - 966
    - 990
    - 1018
    - 1036
  - Królem z synów Bolesław Krzywousty zapisał w 1138 r. w testamencie Śląsk jako dzielnicę dziedziczną?
    - Bolesławowi
    - Władysławowi
    - Kazimierzowi Sprawiedliwemu
    - Mieszko Staremu

- 1653), ostatnia przedstawicielka – po mieczu – Piastów cieszyńskich, objęła rządy w Księstwie Cieszyńskim w 1625 r., po śmierci bezżennego brata, Fryderyka Wilhelma. Czujego z wymienionych książąt cieszyńskich była ona córką?
  - Wacława Adama
  - Przemysława I Noszaka
  - Adama Wacława
  - Kazimierza II
- W którym roku czesko-słowacko-polski spór o Śląsk Cieszyński został rozstrzygnięty na korzyść Czechosłowacji?
  - 1816
  - 1914
  - 1918
  - 1920
- Czy potrafisz dosłownie opisać postać i opisy?
  - Władysław II Wygnaniec
  - Mieszko I Piłanin
  - Henryk I (III) Głogowski
  - Mieszko II Otyły
- W 1301 r. przyjął tytuł „dziedzica Królestwa Polskiego”?
  - na czas jego rządów przypadł najazd mongolski na ziemie polskie w 1241 r.
  - przez kilka miesięcy w 1210 r. zasiadał na krakowskim tronie
  - uwieził i okaleczył Piotra Włostowica
- Uzupelnij: Jadwiga uznawana jest dziś w Kościele katolickim za
  - patronkę
  - oraz pojednania
- Uzupelnij: Henryk IV Probus (Prawy), po przedwczesnej śmierci ojca (gdzie?) i wczesna młodość spędził na (jakim?) dworze (czyim?)
- Uzupelnij: Henryk III Biały dbał o stolicę swej dzielnicy – Brzegu. Bilsko związał się z dworem króla czeskiego i uczestniczył w jego koronacji i wspierał jego wojenne wyprawy.
- Kióry z wymienionych zabytków jest nazywany śląskim Wawelem?
  - zamek książąt brzeskich w Brzegu
  - zespół pałacowo-parkowy pod Krapkowicami w Mosznie
  - zamek w Prószkowie
  - pałac w Żytrowej
- Uzupelnij: Potężny gmach Sejmu Śląskiego i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach wzniesiono w latach (20) według projektu architektów krakowskich. Budynek określono w akcie erekcyjnym jako „widozoczny i wspaniały symbol (20)”.
  - 1528 X 1934 r. na skwerze pod Wzgórzem Zamkowym w Cieszynie został odsłonięty Pomnik Legionistów, zwany potocznie Pomnikiem Ślązakicy. Kto był autorem tego obelisku?
    - prof. Jan Herma z Cieszyna
    - prof. Jan Rauszka z Ropiej
    - Franciszek Świder z Karwiny
    - prof. Xawery Dunikowski z Krakowa
  15. 28 X 1934 r. na skwerze pod Wzgórzem Zamkowym w Cieszynie został odsłonięty Pomnik Legionistów, zwany potocznie Pomnikiem Ślązakicy. Kto był autorem tego obelisku?
    - prof. Jan Herma z Cieszyna
    - prof. Jan Rauszka z Ropiej
    - Franciszek Świder z Karwiny
    - prof. Xawery Dunikowski z Krakowa

ODPOWIEDZI:

1. a) Bolesławowi b) Władysławowi c) Kazimierzowi Sprawiedliwemu d) Mieszko Staremu
2. a) 966 b) 990 c) 1018 d) 1036
3. a) Bolesławowi b) Władysławowi c) Kazimierzowi Sprawiedliwemu d) Mieszko Staremu
4. a) Wacława Adama b) Przemysława I Noszaka c) Adama Wacława d) Kazimierza II
5. a) 1816 b) 1914 c) 1918 d) 1920
6. a) Władysław II Wygnaniec b) Mieszko I Piłanin c) Henryk I (III) Głogowski d) Mieszko II Otyły
7. a) na czas jego rządów przypadł najazd mongolski na ziemie polskie w 1241 r. b) przez kilka miesięcy w 1210 r. zasiadał na krakowskim tronie c) uwieził i okaleczył Piotra Włostowica
8. a) patronkę b) oraz pojednania
9. a) w Brzegu b) w Prószkowie c) w Żytrowej
10. a) 1528 b) 1934 c) 1934 d) 1934

PLOTKI

Jaką choinkę wybierają?

▲ MICHAŁ BAJOR, aktor i piosenkarz. U nas zawsze stoi prawdziwa choinka. Nie pamiętam, żeby choć raz pojawiło się sztuczne drzewko. Było tak od dzieciństwa i jest do dziś. Co roku nasza choinka wygląda inaczej i jest... coraz piękniejsza. Ubięraj ją domownicy, których zmysł artystyczny, moim zdaniem, z roku na rok jest coraz bardziej wysmakowany. Ja sam biorę udział w strojeniu. Uważam, że każdy powinien robić, to co potrafi najlepiej, więc ja do ubierania drzewka się nie mieszam.

▲ AGNIESZKA FATYGA, piosenkarka: Święta Bożego Narodzenia lubię z wielu powodów. Głównym jest specjalny rodzinny, ciepły klimat. Tworzą go wyjątkowe przygotowania i celebracje takich zwyczajów, jak budowanie szopki czy ubieranie choinki. Wiem, że w tej chwili można kupić naprawdę bardzo ładną sztuczną choinkę, ale nawet najpiękniejsza nie będzie rozświeconą po domu zapach naturalnego drzewka. Ja uwielbiam naturę, doskonale czuję się w lesie i uważam, że jeśli tylko istnieje możliwość przeniesienia odrobiny tego do domu, to trzeba z tego korzystać.

◆ KRZYSZTOF HANKE, aktor: W moim domu zawsze stoi sztuczna choinka. Nie dlatego, że wolę sztuczne. Po prostu żal mi tych prawdziwych. Mimo że mieszkam w lesie, nigdy nie ścinam choinek na święta. Jeśli chcę się nacieszyć prawdziwą, to wychodzę przed dom.

ŚWIĄTECZNE DEKORACJE WYMAGAJĄ SPECJALNYCH ZABEZPIECZEŃ Zanim ubierzesz drzewko

Nie wyobrażamy sobie Świąt Bożego Narodzenia bez choinki z kolorowymi bombkami i bez dekoracji, które sprawiają, że raz w roku w domach obowiązuje nieco bajkowa sceneria. Nie może się więc obejść bez świecidełek - barwnych błyszczących stroików i rozjarzonych światłem dekoracji.

Jeszcze do niedawna pięknie ubrane drzewko, ładnie prezentujące się w oknie, było najważniejszą okrasą świątecznych wnętrz, ale postępująca moda wyraźnie nakazuje przystroić jeszcze okna, drzwi, balkony, a także sofony, świetliki, a nawet drzewa liściaste rosnące w ogrodzie lub przed wejściem do domu.

To przyjemny zwyczaj, bo miło przecież przejść obok cudzego, odświeżonego rozjarzonego lampkami domu lub błyszczącej choinki rosnącej w przydomowym ogrodzie. Jeśli nawet ktoś powie, że to amerykański zwyczaj i ulegamy w ten sposób zachodnim modom, to musi również przyznać, że ma on w sobie wiele uroku, a światom nadaje prawdziwego blasku i wdzięku.

Problem polega jednak na tym, że nie każdy potrafi przygotować nie tylko pięknie, ale także bezpiecznie dekoracje. O ile iluminacja pokojowej choinki nie nastręcza specjalnych problemów (choć ostrożności nigdy za wiele), to przystrojenie drzewkami, zasłanymi prądem, drzewa rosnące przed domem, na które pada deszcz lub śnieg, wcale nie jest łatwe.

Trzeba pamiętać przede wszystkim o tym, że nie wolno stosować do tego celu popularnych elektrycznych zestawów oświetleniowych, bo woda choinek w pomieszczeniach. Tam, gdzie drzewa i krzewy narodziły się na różnej czynności atmosferycznej m.in. na wilgoci i na silny wiatr, trzeba stosować specjalne instalacje.

Jeśli są one zasilane prądem o napięciu 220 V, muszą być bardzo dobrze zabezpieczone przed wilgocią. Najlepiej jednak i najbezpieczniej kupić zestaw lampki z transformatorem obniżającym napięcie do 24 lub 12 V, bo w razie uszkodzenia instalacji nie grozi zagrożenie dla naszego zdrowia lub życia. Są też do nabycia w sklepach elektrycznych wodoodporne transformatory przeznaczone do instalacji zewnętrznej.

Wszystkich zestawach choinkowych występują dwa typy połączeń żarówek: równoległe - gdy przepali się jedna żarówka, reszta nadal się świeci, oraz szeregowo - w nim brak choćby jednej żarówki powoduje zgąszenie pozostałych. W sklepach są do kupienia zestawy łączące od kilkunastu do 100 żarówek, a nawet więcej. Liczbę tę można z wielokrotnością podłączając kilka zestawów lub łącząc je w jeden. Niektóre komplety lampki mają specjalnie zamontowane na końcach wtyczki i gniazda, aby można je było łączyć i powiększać. By do instalacji podłączając prąd, potrzebny jest przedłużacz.

Musi on mieć mocną plastikową izolację. Dobrze też zaopatrzyć się w przedłużacze odpowiedniej długości. Warto raz zamontować w taki sposób, bo dzięki niemu unikniemy kłopotliwego łączenia kabli. Czasem trzeba jeszcze owinać złą

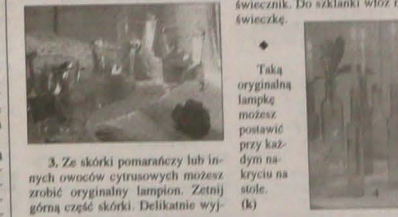

cza specjalną izolacją zabezpieczającą instalację przed ewentualnym zwarcieniem. Łącząc oświetlenie wiesz się zaczynając od wierzchołka drzewa. Jeśli w ogrodzie często przy-

ŚWIECZNIKI, KTÓRE MOŻESZ ZROBIĆ SAMA W magicznym blasku świec

Świece tworzą wyjątkową, odświętną atmosferę. I ty możesz się nią cieszyć, nawet jeśli nie masz w domu eleganckich, kosztownych świeczników. Podpowiadamy ci, jak szybko i niedrogo sama zrobisz oryginalne lampy i podstawki na świece.

- Przekonaj się, jakie to łatwe!**
- Jako świecznik możesz wykorzystać także doniczkę. Zmieszcz się w nich nawet duże, ciężkie świece, bez obaw, że się przewrócą. Świecznik taki będzie pięknie wyglądał, udekorowany np. szyszkami, orzechkami, jarzębina lub anizem.
  - Pływające w wodzie świece (np. w kształcie paków róż) to ostatnio moda ozdoba stołu. Odbijające się w tafli wody płomienie tworzą wyjątkowy, romantyczny nastrój. Do takiego z wodą możemy też włożyć małe kwiaty lub same płatki róż.

NA ŚWIĄTECZNYM STOLE Wigilijna kapusta z jałowcem

Na przygotowanie: 1 kg kiszzonej kapusty; 5 dag suszonych grzybów; 2 cebule; 10 dag suszonych liści wawrzynu; 4 łyżki oleju; 2 łyżki masła.

Przyprawy: liść laurowy; jałowca; ziele angielskie; ostra i słodka mielona papryka; sól; pieprz.

Przygotowanie: Grzyby umyć, namoczyć i ugotować. Kapustę pokroić, wlać 2 szklanki wody, zagotować. Dodać olej, przyprawy, liśćki i grzyby z wywarem. Dusić 50 minut. Ochrusć cebulę pokrojoną, usmażyć na maśle i dodać do kapusty. Gotować razem jeszcze przez 10 minut. Nasza rada! Kapustę warto przygotować dzień przed podaniem - wtedy będzie bardziej aromatyczna. (k)

W GÓRACH ŻYWIECKICH KAIN PALKĘ ZAGUBIŁ

Złowimy architektonicznymi i plastycznymi klejnotami niezbyt się godzą wentylatory z nowoczesnymi obrazami. Zakład jest w ogóle szczyt. Architekt projektując wnętrze, przypuszcza reporter, „musiał mieć trochę głuszy w głowie”. Ondraszkowska pozostała jednak nazwa, rysunki na ścianach inspirowały zaś jedynie piśnię ludowe.

Od Cieszyńska po Świątynię i Opawę wiszą obrazy nieznanego twórcy z napisem: „Ondra, hlavní loupežník našeho kraje, starý 34 let, zabíjí od vlastního kamaráda Juráše ve Svätovně v hostinci na starém Fojsťvi roku 1715”. Sądzi się, że oryginalny tryma Opawę. Niemniej obraz w cieszyńskim Muzeum różni się w szczegółach i zawarł tekst niemiecki. Wisiał niedługo nad drzwiami ratuszowej sali.

WŁADYSŁAW SIKORA ZBÓJNICY

Tutaj przypomniemy ich kilku zaledwie, czynimy tak dla zorientowania czytelnika, skąd u nas niedługo spodziewano się - oprócz własnych - nieszczęśliwego i w ogóle wszelkiego zła gorszego od żywiołów. Otworzymy jednak wylęczenie obustronnych win od własnego grzeszku cieszyńskiego: 9 III 1611 zbójnicy cieszyńscy zabili w lasku za Cieszyńszczyzną Stanisława Łaskę z Żywca, owych zbójników potem stracono w Cieszynie.

„Dnia 1 sierpnia 1616 r. sąd miejski w Żywcu skazał na śmierć Samuela Chrapkowskiego z Gieraltowic, który kradł bydło, zabijał i lupił ze skór, które następnie sprzedawał w dawnej literaturze polskiej. Żywieccy zbójnicy bowiem dotyczy najstarsza jak dotąd notatka o „narodowym” zbójnictwie w publikacji w Cieszynie, ukrył się w kostnicy, a następnie ślad na „O różnych rzeczach i o gadaniach nowych w Sarmacji” Jana z Pilzna z roku 1529, niestety niedochowana. Tadeusz Czacki jednak zacytował właściwy dla zbójników dwadzieścia i pięć w południe, w obłady same, mimo miasteczko żywieckie szło za rzeką Sotą i w ławek miejskich strzalił ku miastu, a był wieniasz przybytek wód, dlatego się nie bał, iż trudno było - lina na temat kary śmierci, Jan pisał: „Część szkarad, młody Beryndy, kto pozwoli ścinać; spytaj się siebie.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 18 GRUDNIA

7.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.15 Przystanek praca (mag.)
10.30 Majka Jezowska dzieciom (koncert)
11.20 Ile jest życia (s.)
12.15 Tygodnik Moralnego Niepokoju (program rozryw.)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Cena życia (s.)
14.30 W krainie władcy smoków (s.)
15.00 Historia Ziemi (s. dok.)
16.00 Panorama
16.25 M jak miłość (s.)
17.20 Złoty interes (teleturmiej)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Jeden z dziesięciu (teleturmiej)
19.35 Reportaż Arte (film dok.)
20.05 Konekt (film pol.)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.40 Pewnego dnia w Teksasie (film USA)
0.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (serial)
6.50 Echa dnia (pr. public.)
7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Magazyn (mag.)
8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.)
9.00 Transmisja obiad Sejmu RP (pr. publicz.)
16.00 Nasz reportaż, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.)
17.00 Bądź zdrow! (mag.)
17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.20 Wiadomości sportowe, 18.30 Kurier kultury, 18.45 Kronika miejska, 18.50 Studio TV Katowice, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.)
20.00 Teleturkier, 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.)
21.15 Eurotel (mag.)
21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe, 22.00 Panorama Porozmawiajmy (pr. public.)
22.15 Patrol Trójki (mag.)
22.30 Kurier sportowy, 22.35 Europejska Liga Mistrzów Siatkówek (mecz)
23.10 Monitor Wiadomości
23.30 Biznes raport (mag.)
23.35 Pegaz (mag.)
0.00 Dwie Wigilie (film pol.)
1.05 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.)
1.20 Nieustraszonej (s.)
7.05 TVP 2:
7.15 Gwiazdy urody (mag.)
7.15 Gwiazdy Pirat (s.)
7.40 Maurycy i Hawranek (s. anim.)

7.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.15 Przystanek praca (mag.)
10.30 Majka Jezowska dzieciom (koncert)
11.20 Ile jest życia (s.)
12.15 Tygodnik Moralnego Niepokoju (program rozryw.)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Cena życia (s.)
14.30 W krainie władcy smoków (s.)
15.00 Historia Ziemi (s. dok.)
16.00 Panorama
16.25 M jak miłość (s.)
17.20 Złoty interes (teleturmiej)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Jeden z dziesięciu (teleturmiej)
19.35 Reportaż Arte (film dok.)
20.05 Konekt (film pol.)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.40 Pewnego dnia w Teksasie (film USA)
0.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (serial)
6.50 Echa dnia (pr. public.)
7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Magazyn (mag.)
8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.)
9.00 Transmisja obiad Sejmu RP (pr. publicz.)
16.00 Nasz reportaż, 16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.)
17.00 Bądź zdrow! (mag.)
17.30 Kurier, 17.50 Wizytówki, 18.00 Aktualności, 18.20 Wiadomości sportowe, 18.30 Kurier kultury, 18.45 Kronika miejska, 18.50 Studio TV Katowice, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.)
20.00 Teleturkier, 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.)
21.15 Eurotel (mag.)
21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe, 22.00 Panorama Porozmawiajmy (pr. public.)
22.15 Patrol Trójki (mag.)
22.30 Kurier sportowy, 22.35 Europejska Liga Mistrzów Siatkówek (mecz)
23.10 Monitor Wiadomości
23.30 Biznes raport (mag.)
23.35 Pegaz (mag.)
0.00 Dwie Wigilie (film pol.)
1.05 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.)
1.20 Nieustraszonej (s.)
7.05 TVP 2:
7.15 Gwiazdy urody (mag.)
7.15 Gwiazdy Pirat (s.)
7.40 Maurycy i Hawranek (s. anim.)

Kędzierzyn Koźle, 0.05 Gorzkie żniwa (film niem.)
POLSAT:
6.00 Pienkwa na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Pokemon (s. anim.), 8.00 Herkules (s.), 9.00 Bar bez granic (reality show), 9.30 Idol 3 (pr. public.), 10.45 Bar bez granic (reality show), 11.30 Awantura o kasę (teleturmiej), 12.30 Samo życie (s.), 13.00 Serca na rozdrożu (s.), 13.55 Człowiek i kłamstwa (s.), 14.25 Power Rangers (s.), 14.45 Transformaty (s. anim.), 15.10 Rodzina zastępcza (s.), 15.45 Informacja, 16.10 Interwencja (rep.), 16.30 Kuba Wojewódzki (talk show), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Bar bez granic (reality show), 18.30 Informacja, Sport, 19.10 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Bar bez granic (reality show), 21.00 Samo życie (s.), 21.40 Zostać miss (s.), 22.40 Z archiwum X (s.), 23.45 Biznes Informacje, 0.20 Graffiti (pr. public.), 0.35 Erotyczne zwierzenia (s.), 1.05 Miłosne sekrety (s.), 1.35 Aquaz Superchat, 4.30 Magazyn religijny.
TVP 1:
6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woroniza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Rupert (s. anim.)
9.15 Budzik (dla dzieci)
9.40 Lipipy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci)
9.45 Śpiewaj z nami (dla dzieci)
10.00 Rodzina Polanieckich (s.)
11.30 Droga braci Wright do wynalazku (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 W zgodzie z naturą (mag.)
12.45 Klan (s.)
13.35 Podróż za jeden uśmiech (s.)
14.10 Zawodowy list gończy (dla młodzieży)
14.25 Maria Iwaszkiewicz opowiada (magazyn)
15.00 Wiadomości
15.10 Sekrety zdrowia (mag.)
15.30 My, wy, oni (mag.)
16.00 Krower Blażęta (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleturkier
17.20 Gość Jedyński (pr. public.)
17.40 Plebiana (s.)
18.05 Na żywo (pr. public.)
18.40 Miotekspres TV (mag.)
19.00 Misiowizja (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.)
21.15 Polska 2004
21.20 Sprawa dla reportera (pr. public.)
21.55 Tygodnik polityczny Jedyński
22.45 Szerokie tory (rep.)
23.10 Monitor Wiadomości
23.30 Biznes raport (mag.)
23.35 Pegaz (mag.)
0.00 Dwie Wigilie (film pol.)
1.05 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.)
1.20 Nieustraszonej (s.)
7.05 TVP 2:
7.15 Gwiazdy urody (mag.)
7.15 Gwiazdy Pirat (s.)
7.40 Maurycy i Hawranek (s. anim.)

Raj (dla młodzieży)
Moda na sukces (s.)
Adam Malysz - wokół skoczni (magazyn)
Telexpress
Gość Jedyński (pr. public.)
Plebiana (s.)
Ranka w ciemno (quiz)
Jaka to melodia? (quiz)
Krecik (s. anim.)
Wiadomości
Rio Lobo (film USA)
Żelazny krag (film USA)
Monitor Wiadomości
Biznes raport (mag.)
Mniejsze zło (film USA)
Nieustraszone (s.)
TVP 2:
7.05 Studio urody (mag.)
7.15 Gwiazdy Pirat (s.)
7.40 Maurycy i Hawranek (s. anim.)
7.50 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.40 Święta wojna (s.)
11.10 Romans niemal doskonały (film USA)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Cena życia (s.)
14.30 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.)
14.55 Zmienił (s.)
16.00 Panorama
16.25 Złotopolscy (s.)
17.20 Wydarzenia, wydarzenia (mag.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Kabaretowa Liga Dwójki (pr. rozrywkowy)
20.00 Zobacz to... (mag.)
20.15 Śpiewające fortepiany (teleturmiej)
21.10 Na zdrowie: Jagielski (talk show)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.)
23.10 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.)
23.35 Tajemnica Wyvern (film ang.)
6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Transformaty (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Bar bez granic (reality show), 9.30 Poplista, 10.30 Bar bez granic (reality show), 11.15 Różniaka ruletka (teleturmiej), 12.10 Samo życie (s.), 12.45 Serca na rozdrożu (s.), 13.35 TV Market (mag.), 13.50 Czołowiek i kłamstwa (s.), 14.20 Power Rangers (s.), 14.45 Pokemon (s. anim.), 15.15 Niezakazane reklamy (pr. reklamy), 15.45 Informacja, 16.10 Interwencja (rep.), 16.30 Pogotowie górskie (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Bar bez granic (reality show), 18.30 Informacja, Sport, 19.10 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Bar bez granic (reality show), 21.00 Samo życie (s.), 22.40 Z archiwum X (s.), 23.45 Biznes Informacje, 0.20 Graffiti (pr. public.), 0.35 Erotyczne zwierzenia (s.), 1.05 Miłosne sekrety (s.), 1.35 Aquaz Superchat, 4.30 Magazyn religijny.
TVP 1:
6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woroniza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Rupert (s. anim.)
9.15 Budzik (dla dzieci)
9.40 Lipipy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci)
9.45 Śpiewaj z nami (dla dzieci)
10.00 Rodzina Polanieckich (s.)
11.30 Droga braci Wright do wynalazku (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 W zgodzie z naturą (mag.)
12.45 Klan (s.)
13.35 Podróż za jeden uśmiech (s.)
14.10 Zawodowy list gończy (dla młodzieży)
14.25 Maria Iwaszkiewicz opowiada (magazyn)
15.00 Wiadomości
15.10 Sekrety zdrowia (mag.)
15.30 My, wy, oni (mag.)
16.00 Krower Blażęta (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleturkier
17.20 Gość Jedyński (pr. public.)
17.40 Plebiana (s.)
18.05 Na żywo (pr. public.)
18.40 Miotekspres TV (mag.)
19.00 Misiowizja (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.)
21.15 Polska 2004
21.20 Sprawa dla reportera (pr. public.)
21.55 Tygodnik polityczny Jedyński
22.45 Szerokie tory (rep.)
23.10 Monitor Wiadomości
23.30 Biznes raport (mag.)
23.35 Pegaz (mag.)
0.00 Dwie Wigilie (film pol.)
1.05 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.)
1.20 Nieustraszonej (s.)
7.05 TVP 2:
7.15 Gwiazdy urody (mag.)
7.15 Gwiazdy Pirat (s.)
7.40 Maurycy i Hawranek (s. anim.)

TV KATOWICE:
6.50 Echa dnia (pr. public.)
7.30 Kurier, 7.45 Aktualności, 8.00 Utwaga weekendowy, czyli kulturalny nieobowiązek (pr. public.)
8.30 Kurier, 8.45 Gość dnia (pr. public.)
9.00 Transmisja obiad Sejmu RP (pr. publicz.)
16.00 Trójka tam była...
16.15 Aktualności, 16.30 Kurier, 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.)
17.00 Smart Jazzopol Festival (koncert), 17.30 Kurier, 17.50 Wiadomości sportowe, 18.30 Kurier kultury, 19.15 Bank - swój partner, 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.)
20.00 Teleturkier, 20.30 Kurier, 20.50 Echa dnia (pr. public.)
21.15 Eurotel (mag.)
21.30 Kurier gospodarczy, 21.45 Aktualności, 21.55 Wiadomości sportowe, 22.00 Ludzie i sprawy (mag.)
22.15 Pochodziła ze Szumbarku, ostatnio mieszkała w Wędrzyni. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 22 grudnia 2003 o godz. 14.00 w sali obrzędów pogrzebowych przy cmentarzu w Ortowej. Zasmuconie rodziny.
AD-277
Wyrazy współczucia z powodu śmierci męża koleżance Elżbiecie Kolber składa redakcja „Zwrotu”.
AD-280
W głębokim smutku pogrzebi zawiadamy, że dnia 16. 12. 2003 zmarł nagle w wieku 49 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Syn, Szwagier, Kuzyn i Wujek
śp. EMIL KOLBER
zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek, 19. 12. o godz. 10.00 w kościele rzymskokatolickim w Alejach, skąd przewieziono zostanie na cmentarz w Sibicy, Autobus zapewniony. Zasmuconia rodzina.
AD-279
6.00 Piosenka na życzenie, 6.45 TV Market (mag.), 7.00 Power Rangers (s.), 7.30 Transformaty (s. anim.), 8.00 V.I.P. 3 (s.), 9.00 Bar bez granic (reality show), 9.30 Poplista, 10.30 Bar bez granic (reality show), 11.15 Różniaka ruletka (teleturmiej), 12.10 Samo życie (s.), 12.45 Serca na rozdrożu (s.), 13.35 TV Market (mag.), 13.50 Czołowiek i kłamstwa (s.), 14.20 Power Rangers (s.), 14.45 Pokemon (s. anim.), 15.15 Niezakazane reklamy (pr. reklamy), 15.45 Informacja, 16.10 Interwencja (rep.), 16.30 Pogotowie górskie (s.), 17.30 Hugo Express (dla dzieci), 17.55 Bar bez granic (reality show), 18.30 Informacja, Sport, 19.10 V.I.P. 3 (s.), 20.10 Bar bez granic (reality show), 21.00 Samo życie (s.), 22.40 Z archiwum X (s.), 23.45 Biznes Informacje, 0.20 Graffiti (pr. public.), 0.35 Erotyczne zwierzenia (s.), 1.05 Miłosne sekrety (s.), 1.35 Aquaz Superchat, 4.30 Magazyn religijny.
TVP 1:
6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woroniza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Rupert (s. anim.)
9.15 Budzik (dla dzieci)
9.40 Lipipy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci)
9.45 Śpiewaj z nami (dla dzieci)
10.00 Rodzina Polanieckich (s.)
11.30 Droga braci Wright do wynalazku (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 W zgodzie z naturą (mag.)
12.45 Klan (s.)
13.35 Podróż za jeden uśmiech (s.)
14.10 Zawodowy list gończy (dla młodzieży)
14.25 Maria Iwaszkiewicz opowiada (magazyn)
15.00 Wiadomości
15.10 Sekrety zdrowia (mag.)
15.30 My, wy, oni (mag.)
16.00 Krower Blażęta (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleturkier
17.20 Gość Jedyński (pr. public.)
17.40 Plebiana (s.)
18.05 Na żywo (pr. public.)
18.40 Miotekspres TV (mag.)
19.00 Misiowizja (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Tequila i Bonetti w Rzymie (s.)
21.15 Polska 2004
21.20 Sprawa dla reportera (pr. public.)
21.55 Tygodnik polityczny Jedyński
22.45 Szerokie tory (rep.)
23.10 Monitor Wiadomości
23.30 Biznes raport (mag.)
23.35 Pegaz (mag.)
0.00 Dwie Wigilie (film pol.)
1.05 Cztery kąty z wyobraźnią (mag.)
1.20 Nieustraszonej (s.)
7.05 TVP 2:
7.15 Gwiazdy urody (mag.)
7.15 Gwiazdy Pirat (s.)
7.40 Maurycy i Hawranek (s. anim.)

PIĄTEK 19 GRUDNIA

6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woroniza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Słoń Benjamin (s. anim.)
9.15 Jedyneczka (dla dzieci)
9.45 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci)
9.55 Cedric (s. anim.)
10.10 Renata (s. anim.)
10.25 Perry i dukaty (s.)
10.50 Mamo, tato - nóżdźce (mag.)
11.10 Gwiazda w kopkach (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.15 Po pierwsze pomysł (mag.)
12.40 Pokój z widokiem (film ang.)
14.35 Para w Polskę (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.)
15.35 Kwadrans na kawę (mag.)
6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woroniza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Słoń Benjamin (s. anim.)
9.15 Jedyneczka (dla dzieci)
9.45 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci)
9.55 Cedric (s. anim.)
10.10 Renata (s. anim.)
10.25 Perry i dukaty (s.)
10.50 Mamo, tato - nóżdźce (mag.)
11.10 Gwiazda w kopkach (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.15 Po pierwsze pomysł (mag.)
12.40 Pokój z widokiem (film ang.)
14.35 Para w Polskę (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.)
15.35 Kwadrans na kawę (mag.)
6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.00 Wiadomości
8.15 Woroniza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Słoń Benjamin (s. anim.)
9.15 Jedyneczka (dla dzieci)
9.45 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci)
9.55 Cedric (s. anim.)
10.10 Renata (s. anim.)
10.25 Perry i dukaty (s.)
10.50 Mamo, tato - nóżdźce (mag.)
11.10 Gwiazda w kopkach (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.15 Po pierwsze pomysł (mag.)
12.40 Pokój z widokiem (film ang.)
14.35 Para w Polskę (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Bezpieczna Jedyńka (mag.)
15.35 Kwadrans na kawę (mag.)

„Th zlaty vlásky děda Vševeda” (film czes.)
21.20 Bolkowiny (pr. rozryw.)
22.05 Wydarzenia, komentarze
22.15 Prognozy pogody
22.20 Bramki, punkty, sekundy
22.20 Złe przeczenie (film USA)
0.05 Miejsce zbrodni (film niem.)
1.35 Droga wzwyż (s.)
2.15 Portrety z nut (pr. muz.)
2.55 Moda - Ekstrawagancja
3.15 Skarby świata (s. dok.)
3.40 Folkomotoryz (mag.)
4.15 Magazyn F.
5.00 Świat motoryzacji (mag.)
5.45 Wydarzenia ekonomiczne
5.55 Echo (mag.)
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
7.35 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Wiadomości
9.00 Dzień dobry z TVC
9.35 Moda - Ekstrawagancja
11.25 AZ-quiz (teleturmiej)
11.50 Zdrzetostważy (mag.)
11.55 Człowiek i kłamstwa (s.)
12.00 Diagnoza (mag.)
12.00 Wiadomości
12.10 Przygotowania Tygodnik Filmowy
12.30 Tybet: Do świętej góry Kailas (film dok.)
12.55 Populární (mag.)
13.25 Labirynt (teleturmiej)
13.55 Game Page (mag.)
14.10 Tajemnica przyrody (s. dok.)
14.40 Cheecie mne? (mag.)
14.55 Rozejrzyj się, człowieku (s.)
15.15 Ludzie burmistrzów (s.)
15.35 Wydarzenia europejskie
15.45 U nas w Europie
16.10 Amare Roma (mag.)
16.30 Przygotowania Tygodnik Filmowy (mag.)
17.00 Wspaniałe obrazy (s. dok.)
18.00 Trymając się
18.20 Sposobnie
18.25 Ciesze łowca przygód (s.)
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w jęz. migowym
19.15 Euronews
19.45 Za Shakespearem z M. Hiłskim (serial)
20.00 Koncert z Senatu (koncert)
21.00 Posiedzenie z J. Burianem (mag.)
21.30 Wydarzenia w świecie
21.40 Dwudziestka dwójka 1998 (pr. rozrywkowy)

„Stracy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, ni: 13-17.
ORŁOWA: do 18. 1. 2004 wystawa „Świat lalkarzy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.
JABLONKOWA, Rynek Mariacki 14: do 22. 2. 2004 „Szkoła podstawą życia”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, ni: 13-17.
MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNIECKIEJ - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 31. 12. wystawa „Pamięć o wojnie lalki”, do 31. 1. 2004 wystawa „Słupki Betlejemskie ciągle żywe”. Otwarte wt-pt: 9-16, ni: 13-17.
„CHAGALL” Galeria zamkowa, Karwina Fryształ: do 31. 12. wystawa twórczości Jana Paćka i J. Antonia Paćka. Otw. po-nie: 9-18.
GALERIA „PDA”, Cz. Cieszyń: do 19. 12. wystawa słowackich artystów „Tę-Ba”. Otw. po-pt: 9-17.
BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 20. 12. wystawa twórczości A. Bartulowej i Z. Kubiczki.
ZAPROSIENIE ZA OŁZE
GALERIA BIELSKA, Bielsko-Biała: do 31. 12. wystawa „Bielska Jesień 2003”. Otwarte wt-pia: 10-17, so-nie: 10-16.
KSIĄŻNICA CZESZYŃSKA: do 23. 1. 2004 wystawa „Zaolzie 1938”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.
co, gdzie, kiedy
TRZYNIEC OSIEDLE - MK PZKO serdecznie zaprasza na „Świąteczne spotkanie z A. Wawrozem” 21. 12. o godz. 16.00 w Centrum C. Dyrzka na Tarasie. Program: G. Dyrzka, M. Ciolek (główny), K. Przyboda (filar), A. Węglarz (fortepian).
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza 18. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Małuska na „Wigilię”.
SUCHA GÓRKA - 26. 12. o godz. 15.30 w kościele braterskim zabrzmią kolędy i Oratorium Bożonarodzeniowe na chór, partie solowe i orkiestrę kameralną z akompaniamentem harfy.
OGŁOSZENIA do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” w Cz. Cieszynie, ul. Komenského 4;
w godz. 8.00-18.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Słoneczna 18, Cz. Cieszyń;
w godz. 8.00-18.00 w księgarni Klubu Polskiej Prasy i Książki, ul. Ciepka 7, Cz. Cieszyń;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literat. Polskiej Biblioteki Regionalnej w Kamieniu Frysztać (ryzyk).
Przy współpracy z Ministerstwem Kultury RP
wypisy Kongresu Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRÉSS, s.r.o.
Adres redakcji: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyń.
Adres wydawnictwa: POL-PRÉSS, s.r.o., ul. Ciepka 7, 737 01 Cz. Cieszyń.
Adres redakcji: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyń.
Adres wydawnictwa: POL-PRÉSS, s.r.o., ul. Ciepka 7, 737 01 Cz. Cieszyń.
Adres redakcji: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyń.
Adres wydawnictwa: POL-PRÉSS, s.r.o., ul. Ciepka 7, 737 01 Cz. Cieszyń.
Adres redakcji: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyń.
Adres wydawnictwa: POL-PRÉSS, s.r.o., ul. Ciepka 7, 737 01 Cz. Cieszyń.

kronika rodzinna

Dziś, 18 grudnia, mija 10. bolesna rocznica tragicznej śmierci naszego Kochanego
śp. inż. GUSTAWA MRÓZKA
z Czeskiego Cieszyna. O chwile wspomnienia prosi żona i córki.
AD-277

Wyrazy współczucia z powodu śmierci męża koleżance Elżbiecie Kolber składa redakcja „Zwrotu”.
AD-280

W głębokim smutku pogrzebi zawiadamy, że dnia 16. 12. 2003 zmarł nagle w wieku 49 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Syn, Szwagier, Kuzyn i Wujek
śp. EMIL KOLBER
zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek, 19. 12. o godz. 10.00 w kościele rzymskokatolickim w Alejach, skąd przewieziono zostanie na cmentarz w Sibicy, Autobus zapewniony. Zasmuconia rodzina.
AD-279

teatr

SCENA CZESKA - ORŁOWA: „Jenifa” (18, godz. 19.00).

kina

KARWINA - Centrum: Zwiary w piątek (18, 19, godz. 15.30, 17.45). Underworld (18, 19, godz. 20.00). Reflex: Smokota 2 (18, 19, godz. 17.00). Włoska robota (18, 19, godz. 19.00). CZESKI CIESZYŃ - Central: Życie szybko, umierać młodo (19, godz. 17.15, 19.30). TRZYNIEC - Kosmos: Matrix: Rewolucje (18, godz. 17.30, 19, godz. 17.30, 20.00).

telewizja

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 17.50), TVC 2 (pt, godz. 7.35).

na antenie

10 LAT EUROPEJSKIEJ UNII WSPÓLNOT POLONIJNYCH - raport z Londynu nad stacją telewizyjną POLONIA w piątek 19. 12. o godz. 18.45, 0.10 i w wtorek 23. 12. o godz. 6.03.

wystawy

TEATR CZESZYŃSKI - BIAŁA GALERIA, Cz. Cieszyń: Do 28. 12. wystawa obrazów Lecha Kołodziejczyka „Księga nocy”. Otwarte po-pt: 9-17, so-nie: 13-18.
MUZEUM ZIEMI CZESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum Suki: Ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 31. 12. wystawa „Czeski Cieszyń - wczoraj i dziś, II część”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, ni: 13-17.

na antenie

MUSAION, Hawierzów, ul. Dębicka 14: do 4. 1. 2004 wystawa „Muzeum o muzeum”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, ni: 13-17.

na antenie

Muzeum Tragedii Żywotnickiej, Hawierzów: Wydarzenie „Tarcze strzeleckie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, ni: 13-17.

na antenie

Muzeum Techniki w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim”, wystawa do 25. 4. 2004 „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2004

na antenie

PRIMA: 8.00 Namigający pocąnek (s.), 8.55 Skryta namigłość (s.), 9.40 Wspaniali i bogaci (s.), 10.35 Prima jazda, 11.30 Lwowa krokodyli (s. dok.), 12.00 Noc na Karłietynie (film czes.), 14.10 Sabrina - młoda czarownica (s.), 14.40 Beverly Hills 90210 (s.), 15.10 Melrose Place (s.), 15.55 Ojciec Schwarz (s.), 17.00 Doktor Stefan Frank III (s.), 17.55 Sana (talk show), 18.45 Prima TV, 18.50 Minuty programu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 Dziennik, 19.15 Mniem, czyli..., 19.45 Bugs Bunny (s. anim.), 19.55 Dynastia Dobrych (s.), 20.55 Receptariusz nowych pomysłów, 22.00 Cierne (talk show), 22.50 W martwym punkcie (film USA), 0.25 Na temat!, 0.35 Eda i Starckowa II (s.), 1.30 Sana (talk show), 3.35 Prima archiwum.

na antenie

5.59 Śniadanie z TV Nova, 8.30 To morderstwo, napisała (s.), 9.20 Zostaniemy razem (film niem.), 10.50 Lekcje gotowania, 11.25 Stefania VII (s.), 12.15 Milagros (s.), 13.00 Prawo do miłości (s.), 13.55 Niewiarygodne przygody (s.), 14.20 Gwiazdka brama III (s.), 15.10 Kachorra (s.), 16.00 Ochroniarz (s.), 16.50 Zaryzykuj! (teleturmiej), 17.20 Władnie teraz z regionu, 17.30 Gliniarz i prokurator (s.), 18.20 Pogoda, 18.25 M.A.S.H. (s.), 18.55 „Palić wam to” (pr. rozryw.), 19.30 Wiadomości, sport, pogoda, 20.00 Chcesz zostać milionerem?
20.55 Mleczna droga (pr. rozryw.),

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

PRZYJMIEMY PROGRAMATORA

Firma EBM system s.r.o. z siedzibą we Frydku - Miskiu, prowadząca serwis www.lipcars.com, przyjmuje do stałego zatrudnienia programatora.
Wymagania:
• znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
• znajomość pracy w środowisku PC
Ofertujemy:
• perspektywiczną i interesującą pracę
• miły kolektyw
• dobrą wypracowaną finansowo
• możliwość dalszego kształcenia
• profesjonalne i stabilne zaplecze firmy
Podjęcie pracy możliwe od zaraz, najpóźniej jednak do stycznia 2004.
Strukturowane życiorysy należy nadsyłać do S. 1. 2004 pisemnie pod adres: EBM system s.r.o., do ręk. p.Jaworskiej, Nadrzański 1100, 738 01 Frydek - Miskiek lub e-mail: jaworska@EBMsystem.com

PRZYJMIEMY GRAFIKA

Firma EBM system s.r.o. z siedzibą we Frydku - Miskiu, prowadząca serwis www.lipcars.com, przyjmuje do stałego zatrudnienia grafika.
Wymagania:
• znajomość języka pol

